

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/123/2016
Identifikačné číslo spisu:	7913200547
Dátum vydania rozhodnutia:	04.04.2017
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7913200547.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne E. F., bývajúcej v Q., proti žalovanej Rapid life životná poisťovňa, a. s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, zastúpenej JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom v Košiciach, Moyzesova 38, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 13C/10/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 1. júla 2015 sp. zn. 5Co/827/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným rozsudkom I. potvrdil žalobe vyhovujúci rozsudok Okresného súdu Trebišov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“ a spolu s odvolacím súdom tiež „nižšie súdy“) z 18. júna 2014 č. k. 13C/10/2013-164 (ktorým súd prvej inštancie zrušil rozhodcovský rozsudok bližšie identifikovaný vo výroku a rozhodol tiež o trovách konania a poplatkovej povinnosti žalovanej za žalobu), II. zamietol návrh žalovanej na prerušenie konania a III. účastníckam (obom ?) nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Takéto rozhodnutie odôvodnil stotožnením sa s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, ako aj s odôvodnením jeho rozsudku a nezistením žiadneho pochybenia ani v zisťovaní skutkového stavu, pričom podľa odvolacieho súdu tu napokon nebol dôvod ani na vyhovieť návrhu žalovanej na prerušenie konania do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „ÚS“) vo veci sp. zn. II. ÚS 382/2013 (o prijatie ústavnej sťažnosti žalovanej v inom spore o porušení jej ústavne zaručených práv), keďže výsledok by sa netýkal konania v prejednávanej veci.

2. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podala včas dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“). Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že rozsudok prvoinštančného súdu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila všetkými dovolacími dôvodmi podľa § 241 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len

„O. s. p.“). Tzv. zmätočnosťnú vadu podľa § 241 ods. 2 písm. a/ a § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. podľa nej založilo najmä neobrátenie sa odvolacieho súdu s predbežnou otázkou na Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „SD“), ak sa malo použiť ustanovenie vnútroštátneho právneho poriadku, majúce pôvod v európskom práve a odvolací súd takto dovolateľke uprel právo na zákonného sudcu (keďže záväzný výklad Smernice [93/13/EHS] môže podať len SD a neuskutočnením konania pred ním došlo k porušeniu základného práva dovolateľky a k odňatiu jej možnosti konať pred súdom). Odvolací súd účastníckam konania (vrátane dovolateľky) odňal možnosť konať pred súdom i nedostatočným a preto aj nepreskúmateľným odôvodnením rozsudku, v ktorom nereagoval na všetky jej odvolacie námietky a najmä neodôvodnil dostatočne presvedčivo dôsledky nevykonania ňou navrhnutého dôkazu. Postihnutie konania aj inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) spočívalo v opomenutí povinnosti nižších súdov podľa § 118 ods. 2 O. s. p. (uviesť, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli). Napokon tu bolo i spočinenie rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), keď nižšie súdy nesprávne interpretovali všeobecné poisťné podmienky, osobitné zmluvné dojednania, ako aj rozhodcovskú doložku. Podľa názoru dovolateľky bola rozhodcovská doložka dojednaná individuálne a formulovaná tak, že poisťencovi priznávala možnosť navrhované zmluvné dojednanie nepriať. Súdy aplikovali vnútroštátne normy chrániace spotrebiteľa, mali však náležite aplikovať a interpretovať tiež Smernicu, pričom podľa jej presvedčenia nemôže súd v dôsledku individuálneho dojednania rozhodcovskej doložky skúmať prípadnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a k pochybeniu došlo aj vyhovením žalobe potom, čo v dôsledku novelizácie Exekučného poriadku zákonom č. 355/2014 Z. z. a nástupu skutočností vymedzených v § 243d novelizovaného zákona prestal zrušený rozhodcovský rozsudok účastnícky zaväzovať.

3. Žalobkyňa sa vo svojom vyjadrení k dovolaniu v plnom rozsahu stotožnila s rozsudkami nižších súdov, ktoré považuje za vecne správne.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie tu bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase jeho podania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj ďalšieho základného princípu o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná i po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. i nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas aj naň oprávnenou osobou dospel k záveru, že dovolanie žalovanej smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný nie je.

6. Dovoláním šlo podľa úpravy procesného práva, účinnej v čase začatia odvolacieho konania v tejto veci, napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudkom odvolacích súdov boli upravené v ustanovení § 238 O. s. p., prípustnosť dovolania bez ohľadu na formu rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu výskytu tzv. zmätočnosťných väd potom vymedzovalo ustanovenie § 237 O. s. p.

7. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. bolo dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa odseku 2 rovnakého ustanovenia bolo dovolanie prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci a podľa odseku 3 potom tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

8. Prípustnosť dovolania podľa § 238 O. s. p. tu do úvahy neprichádza. Dovolanie totiž smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval (a vylúčené preto muselo byť i odchýlenie sa odvolacím súdom od právneho názoru vysloveného súdom dovolacím - ktorý tu nebol), nešlo tu ani o prípad vyslovenia prípustnosti dovolania vo výroku potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu s poukazom na zásadný právny význam rozhodnutia (kde je rozhodujúcim faktor pripustenia dovolania a nie polemika na tému, či je správnym názor odvolacieho súdu o nedostatku zásadného právneho významu rozhodnutia a ním determinované nepripustenie dovolania navzdory tomu, že o to účastník žiadal) a napokon ani o prípad potvrdenia rozsudku vyslovujúceho neprijateľnosť zmluvnej podmienky v tzv. spotrebiteľskej veci.

9. S prihliadnutím k úprave z ustanovenia § 242 ods. 1 vety druhej O. s. p., ukladajúcej dovolaciemu súdu povinnosť vždy prihliadať aj na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. (či už je táto dovolaním namietaná alebo nie), ako aj k obsahu dovolania sa dovolací súd neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p.

10. Žalovaná procesné vady podľa § 237 ods. 1 písm. a/ - e/ a g/ O. s. p. nenamietala a existenciu žiadnej z takýchto väd nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť dovolania tak z týchto ustanovení vyvodiť nemožno.

11. Pokiaľ šlo o vadu i namietanú podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), u tejto rovnako ako u všetkých väd podľa § 237 ods. 1 O. s. p. je jedným zo záverov ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (bez potreby na ňom v tejto konkrétnej veci čokoľvek meniť) aj to, že rozhodujúcim tu nie je názor (subjektívne presvedčenie) dovolateľa, že konanie pred odvolacím súdom či oboma nižšími súdmi a/alebo jeho výsledok je zaťažené (-ý) niektorou takouto vadou, ale len objektívna skutočnosť (zistenie dovolacieho súdu), že treba usudzovať na výskyt niektorej takejto vady. V prejednávanej veci však o prípad takéhoto zistenia nešlo.

12. V prejednávanej veci malo podľa dovolania tvrdenú zmätočnosťnú vadu založiť to, že odvolací súd sa pred svojím rozhodnutím o dovolaní neobrátil s predbežnou otázkou na SD, ako i to, že svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil (urobil ho nepreskúmateľným).

13. U námietky neobrátením sa na SD dovolateľke prisvedčiť nešlo najmä preto, že v priebehu konania pred nižšími súdmi nebola žiadnym spôsobom (predovšetkým zo strany toto neskôr namietajúcej žalovanej) formulovaná sporná (a dosiaľ neriešená) otázka výkladu európskeho (komunitárneho) práva, významná aj pre rozhodnutie v tejto konkrétnej veci, ako aj preto, že žalovaná sa v konaní pred odvolacím súdom ani obligatórneho (povinného) prerušenia konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. (s poukazom na potrebu položenia SD predbežnej otázky) nedomáhala, nakoľko argumentovala výlučne behom iného ňou iniciovaného konania pred ÚS a z tohto dôvodu navrhla len fakultatívne prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Takýto návrh bol aj v prejednávanej veci bezzákladným a nevyhovenie mu sa na možnosti dovolateľky konať pred súdom (odhliadajúc na tomto mieste od zamietnutia návrhu odvolacím súdom, teda o d vecného rozhodnutia o ňom) podpísať nemohlo z dôvodov priblížených napr. v uznesení najvyššieho súdu z 1. februára 2017 sp. zn. 7 Cdo 4/2016, teda najmä preto, že ÚS v konaní zakladajúcom podľa žalovanej dôvod prerušenia konania v prejednávanej veci už rozhodol (nálezom z 30. septembra 2014 č. k. II. ÚS 382/2013-82, ktorým I. konštatoval

nedostatok porušenia základných práv sťažovateľky, totožnej s dovolateľkou, ňou označenými rozhodnutiami všeobecných súdov vrátane uznesenia najvyššieho súdu z 21. marca 2012 sp. zn. 6 Cdo 1/2012 a II. vo zvyšku sťažností sťažovateľky nevyhoveli), so zreteľom k času vydania nálezu ÚS treba už usudzovať i na jeho právoplatnosť (hoci údaj o nej z verejne prístupných údajov na webovom sídle ÚS nevyplýva) a pri rozhodovaní odvolacieho súdu v prejednávanej veci až 1. júla 2015 (tri štvrté roka po náleze ÚS) už dôvod prerušenia konania neexistoval (aj keby to skôr malo byť inak).

14. Vo vzťahu k druhej podobe namietanej zmatečnej vady (k nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu) platí, že na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

15. Pri vyjdení zo stanoviska pod 14 zhora má dovolací súd za to, že obsah spisu v prejednávanej veci nedáva podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť vyššie citovanej právnej vety. Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská účastníkov konania (dnes strán sporu - pozn. najvyššieho súdu) k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu.

16. V špecifickom prípade postupu odvolacieho súdu, predpokladaného ustanovením § 219 ods. 2 O. s. p., využitým aj odvolacím súdom v prejednávanej veci a inak bez akejkoľvek zmeny prevzatým i do dnes platného ustanovenia § 387 ods. 2 C. s. p. (podľa ktorých ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody), je pritom postačujúcim, ak odvolací súd v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak po obsahovej stránke zahŕňa aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Dopĺňanie ďalších dôvodov na podporu argumentácie prvoinštančného súdu (zo strany súdu odvolacieho) pritom v tomto prípade nie je pravidlom (ale naopak výnimkou) a spravidla ani nebude možným, ak súd prvej inštancie odvolaciemu súdu (povedané obrazne) vezme vietor z plachiet - tým, že sa v rámci odôvodňovania svojho rozhodnutia, neskôr podrobovaného prieskumu v odvolacom konaní s a m objektívne uspokojivým spôsobom vyporiada so všetkými relevantnými (právne významnými) argumentmi všetkých účastníkov konania a ani odvolanie neprinesie nič iné, než polemiku s takýmito jeho úvahami. Ak odvolací súd túto možnosť mať bude a rozhodne sa ju aj využiť, z pohľadu možného odňatia účastníkom možnosti konať pred súdom takýmto jeho postupom môže byť významným len to, či sa jeho dopĺňajúca argumentácia nedostane do takého stretu s argumentáciou prvoinštančného súdu, pri ktorom by už boli namieste úvahy o prekvapivosti záverov odvolacieho súdu alebo iné úvahy o správnosti ním zvoleného postupu. O prípad takéhoto stretu ale v tejto veci nešlo.

17. Dovolateľka preto nedôvodne argumentovala, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný; pričom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka; ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom (čo ale nebol tento prípad).

18. Pokiaľ ide o postup súdu v procese obstarávania si ním skutkových podkladov pre rozhodnutie a možné nesprávnosti pri takomto postupe (kam obsahovo patrí aj dovolacia námietka proti spôsobu vykonania dôkazov), tu najvyšší súd uvádza, že u neúplnosti ani nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v jeho rozhodovacej praxi považovaný za dôvod

zakladajúci vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (tu por. R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 alebo 7 Cdo 38/2012). Ak aj k tejto nesprávnosti v niektorom súdnom konaní dôjde, táto nezakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., ale má nanajvýš „len“ charakter tzv. inej vady konania s možným následkom v podobe nesprávneho rozhodnutia vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), zohľadniteľnej len pri prieskume na základe procesne prípustného dovolania.

19. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci konania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O. s. p.) a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykoná na zistenie skutkového stavu i iné navrhnuté dôkazy, taktiež nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo takýmto postupom súd neodňal účastníkovi možnosť pred súdom konať (tu opäť por. R 37/1993 a R 125/1999). S práve uvedeným (teda s vyhodnotením potreby opakovania alebo dopĺňania dokazovania odvolacím súdom) ide potom takpovediac ruku v ruku i rozhodnutie sa odvolacieho súdu pre rozhodnutie v konkrétnej veci na pojednávaní alebo mimo neho (v medziach daných ustanovením § 214 O. s. p.).

20. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá (v tejto súv. por. napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

21. Napokon súhrnne k námietkam zaťaženia konania pred nižšími súdmi inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a spočítania ich rozhodnutí na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p.) dovolací súd odkazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej k dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. možno prihliadať len v prípade procesne prípustného dovolania, z u ž uvedeného vyššie ale vyplýva, že o taký prípad tu nejde (tu napokon por. napr. R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 102/2012 či 7 Cdo 116/2013). Na dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. (i keby bol prípadne namieste záver o ich opodstatnenom uplatnení) preto dovolací súd v tomto konaní prihliadať nemohol.

22. Vzhľadom na všetko dosiaľ uvedené preto možno zhrnúť, že v prejednávanej veci prípustnosť dovolania nešlo vyvodiť z ustanovenia § 238 ani § 237 O. s. p. Najvyšší súd preto po prejednaní veci bez pojednávania (§ 443 C. s. p., časť vety pred bodkočiarkou) dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. c/ O. s. p. ako podanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, odmietol. Pritom - riadiac sa právnou úpravou odvolacieho konania - sa napádaným rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti nezaoberal.

23. Výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinila neprípustným dovolaním žalovaná a právo na náhradu trov tohto konania tak vzniklo žalobkyni (§ 256 ods. 1 C. s. p.). Podľa § 262 ods. 1 C. s. p. dovolací súd rozhodol len o nároku na náhradu trov dovolacieho konania tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť ich náhradu žalobkyni s tým, že výška tejto náhrady bude určená (podľa odseku 2 rovnakého zákonného ustanovenia) súdom prvej inštancie (samostatným uznesením takého súdu).

24. Dovolací súd pritom považuje za potrebné i tu zopakovať, resp. čiastočne doplniť to, čo už bolo vyslovené v jeho uznesení z 23. marca 2017 sp. zn. 6 Cdo 222/2016 a síce, že nepovažuje za správnu takú interpretáciu ustanovenia § 262 ods. 1 (resp. i ods. 2) C. s. p., podľa ktorej má aplikácii tohto ustanovenia zodpovedať výrok rozhodnutia o trovách konania vyslovujúci, že strana sporu má nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie o trovách konania priznávajúce ich náhradu musí byť totiž vykonateľné (§ 232 ods. 1 C. s. p.). Podľa výslovného znenia ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (samostatným

uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník) už len o výške náhrady trov konania (a v prípade zastúpenia advokátom podľa § 263 ods. 1 C. s. p. aj o prijímateľovi tejto náhrady). To znamená, že súd prvej inštancie v rozhodnutí podľa § 262 ods. 2 C. s. p. nemôže rozhodnúť o uložení povinnosti jednej sporovej strane zaplatiť náhradu trov konania druhej sporovej strane. Ak by napriek tomu takto rozhodol, prekročil by zákonné splnomocnenie, vyplývajúce mu z § 262 ods. 2 C. s. p., čím by zároveň nerešpektoval článok 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a porušil by tak princíp legality ako jeden zo základných princípov právneho štátu. Neprípustnosť takého postupu preto nevyhnutne znamená, že o tom, kto a komu má povinnosť zaplatiť náhradu trov konania (ak samozrejme prichádza do úvahy priznanie ich náhrady), musí rozhodnúť súd rozhodujúci o nároku na náhradu trov podľa § 262 ods. 1 C. s. p. Tomu musí zodpovedať aj formulácia tzv. náhradového výroku, t. j. musí v ňom byť uvedené, kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania s tým, že iba o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti.

25. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.